

Latweefch u Awises.

Nr. 45.

Zettortdeenâ 8. November

1856.

A w i s c h u - s i n n a s.

Mizza irr pilahcts pee Sprantschi rohbescheem un Widdus-juhras, pee Sardinjeru walsts peederriga. Prett seemeli irr warreni kalni, ta ka seemela wehjisch tur ne warr pee-eet, tadeht tur allasch jauks, mihligs laizinsch, kas slimmeem lohti weffeligs. Tamdeht slimme un wahjee, kas seemas laiku zittas semmels ne spehj iszeest, eet us Mizu un te atspirgst un weffelibâ stiprinajahs. Tadeht nu arri muhsu Keisera augsta mahte Maria Weödorowna turpu nogahjuse un scho seemu tur paliks. Ar leelu gohdu tur to usnehmuschi, un dsird ka Winnas weffeliba jo deenas jo wairak stiprinajahs. Arri muhsu Keisera augstais brahlis Leelwirsts Konstantinus ar sawu augstu Leelwirsteeni, un nelaika Leelwista Michaëla Pawlowitscha atraitne, aisoisojuschi us Wahzsemmi un gan ees pee muhsu wezzas Keisereenes fehrst. — Muhsu augsti zeenihts Generalgubernaters Su wowitz no Keisera pagohdinahcts tappis ar Aleksandera Newskia leelo gohda-sihmi ar dihmanteeem puschkotu, par pateifschanu ka karra-laikä muhsu Gubernementis un to karra-spehku te tik labbi waldijs. — No Neäpelas nu abbi, ir Sprantschi ir Calenderu Ministeri (weetneeki) taggad isgahjuschi par parahdischanu, ka Sprantschi un Calenderi ne effoht ar meeru, ka Kehnisch ne gribb darriht pehz winnu padohma. Tee karra-fuggi gan stahn gattawi, bet wehl ne-ees us Neäpeli; tikkai drauda un paleek Calenderu fuggi pee Maltas fallas (skattees Eiropas lantfahrté), un Sprantschi fuggi wehl irr Zulone. Patam Neäpelas Kehnisch fataifa gattawas

wiffas karra-leetas. Bet Sprantschi fakka, ka karru ne gribboht un arri us karru ne eschoht; gaidischoht woi ar laiku winnu padohmu ne isdarrischoht ar labbu. — Pruhfch u Kehnisch usrunnajis Wahzsemmes waldineekus un tee teikuschi, ka ir schee gribboht, lai Schweizeri atlaisch wakam tohs kas Neischatellé dumpja labbad tohp teesati. Schweizeri wehl turrahs stipri prettim, bet Sprantschi Keiseram warr buht isdohses scho leetu islihdsinah ar labbu. — Turkis gan bij gribbejis, lai iseet Calenderu fuggi no Mellas juhras un Eistreikeri no Walakajas; bet Calenderu Ministeram Konstantinopole irr isdeweess Turku Keiseru lohziht us sawu pufi, un ta tad nu Turki un Eistreikeri un Calenderi taggad fakka, lai tee karra-fuggi un saldati tur wehl paleek. Par to nu Sprantschi dusmojahs (jo schee jaw wissi aissagahjuschi mahjäss) — un fakka: tas effoht darrihts prett to karra-derribu. Sprantschi un Calenderu Awises par to itt nikni strihdejahs, un ta rahaahs, ka schee leelee draugi sanihks. Par Italiju, par Spanjeru semmi, par Mellojuhru, Dohnarwu un Walakaju un Moldawu tee ne warr un ne warr sa-eet weenâ prahta. Arri Sprantschi un zitti gribb, lai atkal sanahk wissi Parise un nospreesch par scho leetu, bet Calenderi un Eistreikeri to ne gribb; jo ta rahaahs ka Calendereem patiktu atkal karroht. Warr buht gribb gan, bet weeni paschi arrine gribb to fahkt. — Wehl skaidri ne sinn, woi Calenderi fahks karru ar Perseem; taifahs gan nahkt ar karra-fuggeem no Indias Perseku juhras lihkumâ, bet warr buht ir to islihdsinahs. Calendereem arri nikns karfch warr zeltees ar sawem wezzeem eenaidneekem

Uwrikā, Kapas-semmē, kur pee winau rohbescheem tahs mellas paganu tautas, tee Kapperi, taifahs eelaustees Calenderu rohbeschōs. Tee neschehligi karra-taudis. Starp scheem zehlees wiltigs praweets un burvis, kas scheem tumscheem laudim eestahstijis: lai tik eet prett Calendereem. Mirruschi zilweki un lohpi zelschotees augscham un nahfschoht at-pakkat pee faiveem peederrigeem un palihdse-schoht tohs Calenderus kaut un isdsicht ahrā no Uwrikas. Pawehlejis lai tee nokauj sawus lohpus — un tā dauds darrijuisch. Bet blehdis tamdeh tā mahza un pawehl darriht, lai Kapperi, kād wissi lohpi nokauti, friht baddā. Kad schee no badda speesti, kā trakki Calendereem strees wirfū un winnehs. Kad nu Calenderi steigschus turpu pa juhru dauds 100 juhdes fuhta saldatus. Raugi kā mahnutizzigus kaut kahds blehdis nesaimē warr ee-waddiht! Tur missjonareem wehl darba deesgan. — Seemel' - Amerikas brih w-walstis taggad tas laiks, kur tee fewim aizina atkal jaunu Presidenti, kas pehz likkumeem ikzettortā gaddā no jauna irr aizajams schi leelā waldishanas ammatā. (Par to dabbuseet lassicht tai Amerikas isstahstischana, kas us jaunu gaddu gan buhs gattawa.) Schinnis 33 fabeedrotas brihwalstis ikkatri draudsei saws padohms ja-isdohd, kuru gribboht par Presidenti. Kad nu weens gribb scho, tas to, zitti atkal zittu, un ikkats stihwejahs ar sawu padohmu. Tadeht tur nu eet tā un noteek tahdas leetas, ir tahdas kaufchanahs sawā starpā, kā breefmas dsirdeht. Dauds zilweki ar to jaw nokauti woi us nahwi eewainoti un dasch zeems jaw ispohstihts tappis. Eai Deets pafarga katu semmi un zilweku no tayda faunuma.

— 3.

Muhfu juhra.

VI.

Ne sinnu woi lassitajeem patihk woi ne patihk wehl kā lassicht no muhfu juhras. Ilys

laiks pagahjis kā fests numeris ne drihkestjahs nahkt preekschā. Juhra bija kā aisslehgta, zeeti apsargata; karra-eenaidneeki to bija nemuschi eeksch fawahm rohahm, — preeks tad ne bija mums dohteess us juhru un meerā apzerreht kā tur reds. Kad schē Uwises sawas azzis greescham us to sweschigu weesi kas muhsu juhru pascham fewim par nesaimi bij apmeklejis, prohteet: walswehru, — jaw tad bij nahkuschi arri tee swehri pakkat, kas pa uhdens wirfu skeij kā trakki, pilni ar neganteem sohbeem, zaur faiveem sohbeem islaismi bumbas un ugguni, un mekleja muhs apriht. Bet ir winneem ilgi ne patikke muhsu juhā, ir winneem ruhmes bija masums, — gallā apnikke, ne spehdami dauds kā isdarriht un gahje atkal prohjam. Nu paldees Deewam juhra mums atkal pee-eetama. Bes karrabailibahm prezzi-kuggi un laivas brauz atkal, dampkuggi skeij kustum schehrscham, juhmallas swijneeki jo drohschi ismett sawus tihklus, — un kas juhā labprah masgajahs, schogadd jo labbā meerā warreja to darriht. Ir paschi karra-wihri atpuhsdamees no faiveem karra-darbeem, jaw masgajusches juhā pee Wentespils, lai stiprinatu sawas wahjas meefas. Ka nu lihds schim ilgi no juhras un no juhmallas nahze tik ween karra-sinnas, tā lai nu arri meera-sinnas nahk. Sinnams, ihstens meers tur arri taggad naw, kad ir wirfū meers jo labs starp zilwekeem, — karsch tapatt irr zilwekeem prett juhras eedsihwota-jeem, un irr karsch teem kas juhā eekschā dsihwo pascheemi sawā starpā. Eik Uwises winni ne islaisch, un Uwischu sinnas tad ne warr dohd no tam, kā tahs kaufchanas isdohdahs, karsch uswinne un zik leela ta usvarreschana. Ja dauds, tad sinnam gan stahsticht kā rohau gehgeri kas isheet us rohau-kaufchanu ar tukschahm rohahm ne pahnahk, bet fewim labbu usturru sagahda katrā gaddā, jeb-schu noteek gan arri kā no scheem drohscheem wiireem gan schē gan tē kahds juhā pats arri sawu gallu dabbohn. Sinnams arri kā muh-

fu juh̄mallas swēijneeki ne puhlejabs par welti un ka sawā karrofchanā prett plekstehm (buttehm), abtehm un rengehm*) (strimma-lahm) un brehtlineem wiinaem tapat isdoh-dahs arridsan, — ka nah̄ eelch winau tih-leem brihscham arri leelais stuhris, furra gaxxumu ar ohlekteem mehro, mentfchi (men-zas) ar resnahm galwahm, un wimbas (feberi), retti kahds juheras-suttis, starp rengehm arri stintes ko par fallakahm fauz, retti lib-deki, — un schahdas gan labprahrt reds, ne smahde arri duhrbalas jeb tuhrbas. Masak swēijneeki behda par fibgu, par wehja siwi, kam pee galwas deggüns garfch ka waldfchnep-peem un fauli salti, — par grehwī, par ihko-ku jeb ublaku, par juheras-bulli un par stehr-keli (stehrki) un par alfsni. Laschus jebschu tee no juheras nah̄, retti paschā juherā dabbohn, bet gan uppēs kas juherā eegahschahs, tikpatt arri nehges. — Retti irr makki un salmu-siwi un juheras-addala; wehl rettaki juheras-zuhkas; ittin retti sohbina-siwi. War-retu peeminneht wehl tubjus, käseneš, kappischus, bet — lai irr gan. — Nabbaga siwim nerween zilweki eet wirsfu ar warru, bet arri rohat un juheras-zuhkas, ko mahzihts lassitais wairf ne turr par siwim, tikpatt ka walsweh-rus ne — (tapehz fchee arri ne buhtu jasauz par walsi wim), — tad atkal daschadi putni: juheras-chrgli, juheras-sohfi un pihles un tetteri, gauras, garlaki, kaijas, kurliki, gaigalas, kihri un wehl zitti. Un ko tad nu teiks par to karei kas siwim sawā starpa, kur tee leelee tohs masakus aprihj, un kur arri siwjus sortes kam Latweeschu wallodā wahrdi wehl nar dohti? Bet tee karei juherā kluffam isdarrah, ne ko no turrenes dsird, ne leelgabbaļu un plintu sprahgschanas un schahwenus, ne breh-schanas un waimanas, — un tikpatt kluffam siwi aprihj pa finteneem un pa tuhksotscheem tohs daschadus juheras kukkanisches, gleemeschus, krabbus, keerkes, juheras wehchus un

zittus dsihwus raddijumus. So juhra ne-waid tik tukscha ka dasch dohmatu, — tur weetahm mudschoht mudsch arri no tahdeem ittin fibkeem maseem kukkanischeem kas ka glohta jeb glihwes pihschlini, un ko bes azzuglahsehm redseht ne warr. Juheras dibbeni arri ne reds tik ween fmilkschus un akminus, bet leeli gabbali apauguschi ar juheras-augeem. No scheem sturme zaute wilneem atrauj gabbalus, un kahdu laiku ar juheras wilneem nessufchi nogahsch juhemallā kur tohs par juheras-fuhdeem jeb par muddeem fauz, ka lassitais jaw sinn. Eekch scheem muddeem drihs pehz tam, kad isgahsti, tad reds wehl daschus masas dsihwibinas, kukkanu daschu kas wehl kustahs un grohsahs un leen, arri gleemeeschus. Tad nu juhera ka mahte sawā klehpi dauds dsihwneeku turr, un jebschu karra tut ne truhkst, meera arri rohdahs, un usturs tur dauds dauds tuhksotscheem un wiini aug un auglojabs un wairojabs, un wehl narw is-nihkuschi pavissam. Ta patte mihestiba kas lohpeem barribu dohd, teem jauneem krauk-teem, kad tee fauz, — kas to sahli wirf lauka apgehrbj (Dahw. ds. 147, 9. Buht. 12, 27. 28.) ta gahda arri par saweem raddijumeem juherā; bet wessela grahmata buhtu jasaraksta ja grib-betu wissus ko tik ar wahrdeem tē minneja, — jo pilnigi nosihmeht, ka wiini issflattahs, ka dsihwo.

H. K.—II.

Kur irr laime?

Laimi ne mesle eelch nammeem,
Kur tik gohds un augustums miht;
Ne atrassi to pee tahdeem,
Lai gan spohschums azzis friht.
Nu tad stahsteet, Deewa faime,
Kur tad mahjo ihsta laime?

Ne mesle eelch yaſaul's preekeem,
Tur, kur dantfchi, spohles flann,
Tee isfuhd ar zitteem neeleem,
Lai arr' kohfchi rahdahs gan.

Nu tad stahsteet, Deewa faime,
Kur tad mahjo ihsta laime?

*) Ko zitti arri par fitteem fauz; ehringi rahdahs ittin retti.
un no teem stahsteets Arv. 1854. Nr. 25. un 26.

Ne melle eelsch nau das lastehm,
Sihschu drehbehm dahrgajahm,
Ne eelsch mantahm, graudu lastehm,
Nentes weetahm labbakahm.

Nu tad teizeet, Deewa faime,
Kur tad mahjo ihsta laime?

Ne melle, kur rohschu waigâ
Daikas meitas tew' usfmaid; —
Schahdi preeki drihs aissstaiga,
Un us tevi scheit ne gaid! —

Nu tad pateiz, Deewa faime,
Kur tad miht ta ihsta laime?

Nei eelsch fwefchass semmes mallahm
Tur, kur dahrgi augli aug,
Nei eelsch tumfchahm semmes mallahm
Tur, kur seltu rohk un raug. —
Nu tad teiz jel, Deewa faime,
Kur tad mahjo ihsta laime? —

Mihkais draugs, tu ne kur rassi
Laimibu schi pafaulê;
Tadeht welti vebz tabs prassi
Sweschumâ fâ dsmintene. —
Nu tad stahsti, Deewa faime,
Woi ne kur miht ihsta laime?

"Ja! es finnu — un — tad teishchu,
Kas muhs wiffus aplaimo:
Nabz mann' libdsitt ar steigschu,
Rahdischu ten weetu scho." —
Gesim tad nu, Deewa faime,
Redgesim kur miht ta laime?

Scheit schi falla kappa mallâ,
Mihliba kur seedus sprausch,
Appalschâ itt tumfchâ allâ,
Kur tee tehwu tehwu fnausch:

"Scheit duß eelschâ Deewa faime,
Scheit miht meer's un ihsta laime!" —
E. F. Schönberg.

Sluddinofchanas.

No Salkasmuischhas pagasta teefas tohp wissi tee, kam
kahdas laifnas parradu jeb gitas prassifchanas pee tabs
atstahtas mantas to nomirrufscha Salkasmuischhas Gihgumu
Saiuneka Dahwa Petersohna, buhtu, — zaur scho
usaizinali, ar sawahm taifnahm parahdfchanahm libds
8to Dezemberi f. g. pee schihs pagasta teefas peedohtees,
jo wehlak vebz scho isflekschanas terminu neweem wairs
ne flauschs. 2

Salkasmuischhas pagasta teefâ, tai 13ta Oktober 1856.
(S. W.) Geddert Dowitsch, preekschfchdetais.
(Nr. 225.) Ed. Meyer, pagasta teefas-schrihv.

Nihtaures basnizas draudsé Mohresmuischhas Stuhre-Kannehn fainmeekam tanni
nastti no 13. us 14. Oktober weens wisszaure melns ehfelis, — zettortâ gaddâ, ar resnahm kruhstim,
un laks wiham ar welwi, 60 rub. fudr. wehrti, —
irr nosagts, un tam, kas usrahda jeb gabda, ka atvakal dabbu, dabbuhs 20 rub. fudr. pateizibas maksu no
scha fainmeeka. 2

Kas, par weemi, no 21. us 22. Oktobera deenu,
scho gaddu, pee Zihrawas-muischhas sagtu, zellu resnu,
plohsia-tanuu, schai muischi waldfchanai flaidras flanu
dohd, dabbi peesi fudr. rub. pateizibas maksas.
Zihrawâ, tai 30ta Oktobera deenâ 1856.

S i n a .

Zeen. Latweefchu beedrus Widsemme un Kursemme luhdsam sanahkt Rihgâ 21mâ
Novemberi f. g. pulksten 10. no rihta, Gildstubes eelâ, jaunâ Steier-nammâ 2 treppes
augsti.

S ch u l z,

Latweefchu beedru wezzakajs.

Lihds 5. November d. Rihgâ atnahlufti: 2015 luggi un isgabjufti 1890.

Brihw driskecht.

No juhrmassas-gubernements augstas waldfchanas pusses: Oberlehrer G. Blaese, Zensor. Jelgawa, tai 5. November 1856.

No. 244.

Latwēefch u Awischu

Nr. 45.

peelikkum s.

1856.

No Jaunpils draudses, Kursemme.

„Cas putnis irr weenu nammu atraddis, un ta besdeliga sawu ligsdū — pee taiveem astareem, Kungs Zebaot, mans Kehnisch un mans Deewo.“ Schee mihlee Deewa wahrdi (Dahw. dseefm. gr. 84, 4.) wehl isgahjuſchās deenās pee mums peepilditi. Ar leelu firdspreeku jaunu basniza muhsu draudse effam eeswehtijufchi, un kad mums kristigeem laudim peenahkās ar lihgsmeeem lihgsmotees, tad firds eekahrojahs, ir jums, mihtoom laffitajeem, par to finnu laist, ka lihds ar mums warretu Deewu luhgtees, teikt un flaweht.

Kad, mihtais laffitais, no Jaunpils us Leel-Auzi jeb Leischeem braizi, tad redsi pa jekla kreifo püssi smukka widdū, us jauku pačalnu, starp kruhmeem, preedehm un behrēhm, scho muhsu mihtu jaunu Deewa nammu, ka wiach, ka kahds pilfahts, kas fasnātahwedams naw paslehpits, us leiju noskat-tahs un ar sawu foltitu krustu us debbesim rahda, kurp dwehfelei buhs trauktees ar tizzi-bas spahrneem. Èè pateefi arri Deewa namma waijadseja, jo no scheijenes lihds Jaunpils basnizai irr trihs juhdse — un kad finni, ka scheit tikkai sahlahs Rengineku, Grentschineku un Alhrischneku pagasts un zittas Up-pineku un Annineku mahjas, kas isklihdušas pa scheem pagasteem, — kohpā kahdi 50 faimneeki, wissi pee Jaunpils draudses pecderigi, tad gan warri dohmaht, ka tee retti Deewa wahrdi dabbuja dsirdeht, ka ihpaschi simmi, wezzi, (jo lihds schim té ne bija ne kahds Deewa namis) un behrni mas ko finnaja no tahm mihligahm mahjuweetahm ta Kunga, jo ir zittas sweschas basnizas naw tumumā. Lebschu mums 2 Deewa nammu muhsu draudse, wezza Jaunpils kirspehles basniza un Anninu

basniza un mahzitajam 3 reises pa gaddu Deewa maiſite ja-isdalla Smukkas rihjās, us Remtes un Saldes püssi, un tapehz dauds weetās tee wahrdi tahs muhschigas dshwoſchanas gan atſkanneja, tomehr wiſs tas ne buht wehl nepeetikke, un ja teefham ſchis wahrdi irr muhsu dwehfelehm ta ihſtēna bariba un tas debbes dſehreens, tad gan mihtai Rengesmuſchas draudsei bij iſſfalt un iſtwihkt. No laiku laikeem tapehz mahzitais ir tur 2 reis pa gaddu Deewa kalpoſchanu gan turreja, bet ak, zik nezeenigā weetā, zik nabbagā buhdinā! Basnizas pulkstenu, kas Deewa laudis swēizina Deewa nammā, kas pa to kluſſu swēhtdeenas rihtu fauz: ak semme! ak semme! kluſſi tawa Kunga wahrdus! (Jerem. 22, 29.) to mums ne bij, ehrgeles kas firdi un dohmas us debbesim zilla, zaur ko tahs dſeefmas ſcheit wirſ ſemmes ſawenojahs ar to Alleluja tahs debbes draudſibas, — tahs ne dſirdejam ſtan-nam. Tur eenahjis tu par welti mekleji pehz altara, kanzeles, basnizas krehfleem. Wah-gusi jeb rihjā flamejam ſaspeeti tumſchā weetā, pee atwehrtahm durwim tik tik dabbujam nolaffiht sawu ewangeliumu un dſeefmas. Kas mihto to weetu kur Deewa gohdiba mahjo un pirmo reis wiſſu to redſejis, tas gan kar-stas aſſaras apflauzijis un dasch ſweschineeks, garram braukdams irr nopushtees: ak nabba-draudse, kurrai naw, kur sawu Kungu peeluhgt! Mums wiſſeem jel dſhwoklis un istabina, tahm lapſahm irr allas, teem putneem appakſch debbes ligſdas, bet Jesum ſcheit ne bij kur tas sawu galvu likt!

Winnam arri ne bij kur sawu galvu likt lauschu firdis. Kur naw Deewa wahrdi, basnizas un ſkohlas, ne kahda dwehſetū us-kohpschana, kur tee behrnai ne tohp jaw eelsch jaunahm deenahm westi pee ta ganna un

biflapa wianu dwehfetu, — tur irr tumfiba un
nakts, — tur puhlejees zik gribbi, ne buhs
isdohtchanahs nedf eeksch laizigahm nedf gar-
rigahm leetahm, bet nemeers, dumpis, greh-
ziga nebehdiba un trakkochana, palaifchanahs
un grehku dubli. — Ir te bij atrohnam i meefas
darbi, no kureem tas Apustuls runna tai
grahmatu us teem Galateeem 5, 19 un 20. 21.
un paprechsch fazijis ka tee, kas to darra,
Deewa walstibu ne eemantohs; — un kad at-
paktat skattidamees zittkahrtigus laikus, preek-
schejus gaddus peeminnam, tad gan bij no-
puhstees ar Dahwidu: Palihdsi, ak Kungs,
jo tee svehtti irr lehzin nolektuschi un to tizzi-
gu irr mas tappis starp teem zilweku behrneem!

Bet Deews no sawas svehtas augstibas
irr schehligi noskattijees us saweem behrneem,
wirsch taunu ar labbu irr uswarrejis un
kwehlainas ohgles sakrahjis us muhsu galwu.
Rengesmuishas wezzais dsimtskungs, zik
drifts scho muischu bij nopitzis, arri us to
dohmaja saweem behrneem Deewa nammu
zelt, un laizigu mantu naw taupijis, lai
wirsch teem warretu debbes mantu sagahdah.
Wiana dehls, Rengesmuishas jaunais dsimts-
kungs ruhpigi un preezigi tehwa gribbeschanu
isdarrija un pehrnajä pawassarä basnizas
grunti like. Rengineeku un ir Grentschineeku
pagasti zik warredami un ar preeku, — par to
es scheit pateizu ta Kunga weeta, — leezine-
kus suhtija lamehr us Mikkaleem ta ehka
stahweja gattawa, jauka, kohschi ustaisita
basniza, ta ka jaukaku ne warram eekahroht.

Sanahzam 14. Oktobera deenä basnizu ee-
swehtiht. Bij jauka deena, saule spihdeja no
debbeesim. Sanahze pee basnizas: Kursemmes
zeenigs Superdente un 4 mahzitaji. Draudse,
kas no wissahm pußhm bij nahkuſe usnehme to
dseefmu: „Mihkais Jesu, mehs nahlam,” un
dseedadami dewamees us kalmu libds pat basnizas
durwim — mahzitaji paprechschu ar selta un
fudraba leetahm. Tad Rengesmuishas zeenigs
dsimts kungs wezzam Superdentam basnizas
atflehgash eedewe, — Kandawas mahzitais ar
ihseem un mihligeem wahrdeem draudsi us-

runnaja, ka tai buhschoht ee=eet pirmä reise
sawä Deewa nammä eeksch ta wahrda ta
Kunga, kam irr tahs debbesu walstibas at-
flehgash, un wirsch atwerr un neweens ne
aisslehd, un aisslehd un neweens ne atwerr,
un ka wirsch ween warroht apswehtiht muhsu
iseefchanu un ee=eefchanu. Nu basnizas dur-
wis atverrahs, ehrgeles skanneja un dseefma,
no 10 skohlas behrneem no Irlawas nodsee-
data (wezzä dseefm. gr. 220. dseefm.), mehs
eegahjam ar preezigu un pasemigmig firdi.
Neweens gan buhs bijis, kas preeku affari-
nas rittinadams un peeminnedams muhsu
wezzu Deewa kalposchanas weetu naw fazijis
ar to wezztehwu Zehlabu: Kungs es esmu
mas prett wissahm apschehlofchanahm un prett
wissas peetizzibas, ko tu tarwam kalspam effi
parahdijis! Wezzais Superdente us altari
kahpis ar sti preem un jaukeem wahrdeem run-
naja no ta, zik mihligen tahs mahju-weetas
ta Kunga Zebaot, ka scheit ta weeta kur ter
behrnai wianam tohp atnesti kristibä, tee
jaunekti usnemti Jesus derribä un draudse, ta
laulati saweenoti, ka wirsch scheit sawu scheh-
lastibas galdu irr fataifijis wissahm isfalku-
schahm dwehfelehm, ka scheit buhschoht iseit
us pehdigu duffu semmes klehpi tee, kas
eeksch ta Kunga nomitruschi. Tad wirsch
Deewa nammu, fewischli altari un kanzeli
swehtidams eefwehtiha eeksch ta wahrda ta
tehwa, ta dehla un ta svehta garra. Bei-
dsoht us zelleem mettees ar wissu draudsi wehl
Deewu luhdse lai ee=eijoht schinni weeta ar
sawu svehtu garru, lai apswehtitu baggatigi
muhsu augstu Kungu un Keiseru, tohs,
kas scho basnizu ustaisijuschi, schihs weetas
gannu libds ar to gannamu pulku, ka wissi
taptum svehta Kristus draudse wianam par
gohud. Tad wehl ikkatrs mahzitais derrigu
perschu no Bihbeles nolastija, un nu Deewa
kalposchanu sahze ka nahkahs ifswehtdeenä.
Jaunpils mahzitais spreddiki teize par Dahw.
dseefmu grahamatas 143. dseefmu 5. un 6.
pantinu un Deewu luhdse lai atwerroht tag-
gad un jo probjam winna lubpas, ka tahs is-

teiz winna teizamu flawu un zittu scheit ne
fluddina, ka ween winna svehtu un skaidru
ewangeliumu. Nu draudsei pee firds likke lai ta
peeminn zittkahrtigus laikus ar pasemmigu
prahtu — parahdidams kahdi tee bijufchi un
ka peenahkahs ar salaustu, sagraustu un sa-
treektu prahtu preeksch Deewa stahweht
schinni deenâ, — lai skattahs us scho laiku
ar preezigu firdi, lai runna no winna roh-
ku darrischanahm. Tad pateize wisseem,
wisseem kas pee schi mihlestibas darba pee-
palihdsejusch, un pabeigdams rahdiya kah-
dam nu buhs buht nahkamam laikam, prohti
fahktam un noddishwotam eeksch Deewa
un ar Deewu. Luhdse lai gahda ka it drihs
blakkam hasnizai zettahs skohlas nams, us ko
mihleem zeenigeem kungeem labs prahs, kah
tik pagasts gribboht, — un lai ustaifoht Deewa
nammu firdis, ka winna walstiba jo dee-
nas jo wairak pee mums nahktu.

Tad wehl Wahju Deewa kalposchanu no-
turejusch, kurrâ Leel-Auzes zeenigs mahzitaïs
spreddiki teize par Dahrw. ds. gr. 26, 6—8.
dewamees us Rengesmuishu kur Rengesmui-
schas zeenigs kungs ar gohda meelastu farwus
weefus meeloja.

Bet tu mihtais Deewa nams, stahwi wehl
ilgi us gaddu simteneem par tizzibas, mihle-
stibas, zerribas, kristigas atsihschanas skohlu,
par avotu, kas werd us muhschigu dshwo-
schanu, par pilsahtu us falnu, kas naw pa-
flehpts; — lai tas Kungs ar farweem debbes
pulkeem wakti turr pahr tevi! Un tu, manna
firdsmihta draudse pee-augi jo deenas jo wai-
rak eeksch ta, kas irr wissu galwa, Kristus,
kam lai irr gohds un flawa no muhschibus us
muhschibu! Taunpils mahzitaïs.

Arsenius.

Tas svehtais wihrs Arsenius
Par warru weenreis dußmojahs,
Ka dauds gan klausza basnizâs,
Bet darbôs ne mas auglojahs.

Tapebz winsch gribbeja zeest klußu
Un fewini mesleht meer' un duffu
Kaut kahdâ mesha buhdinâ,
Un tur weens Deewam falpoja.

Tad Deews tas Kungs tam rahdijahs,
Tam dewis tahdas mahzibas.
Winsch fazzija: Arsenius,
Mahz abrä no tabs buhdinas,
Ko tu few effi taisijis!
Es tevi ismabzischu wiss'
Kas irr eelsch wahja zilwela
Un fa eet paul's trakumâ,
Kad manna gohdiba atspihd,
Un manni wahrdi firdis friht.

Weens nabbags wihrs pee meschmallas
Sew malku lassijis, apskattahs
To nasti, isfauldam: Par smaggu!
Lai welns to nemm us sawu raggu;
Bet tomehr aplam fraudams fraujs
Un winna mehle lahestus spkauj. —
Reis, grehku nasti, falka Deews,
Scho nabbadstu drihs vahrpehs,
Bet grehkodams winsch grehko ween,
Kamehr winsch tumschâ bedre leen.
Lobprah tam dohtu wissu labbu;
Winsch ne gribboht ne ko, ne dabbu.

Mu flattees us to uppes weetu,
Kur zits wihrs stahw ar aschku feetu,
Winsch ruhpigi smell uhdeni;
Woi negudro tu neredit?
Kad kahdas labhes feeta Kerr,
Tad winsch tabs muddigi eeber,
Negantâs dikkas purwja weetas,
Kur smird un sapuhst wissas leekas,
Kur wardes lezz un rupputsch,
Tur winsch gribb taischt dihkiti.
Neds falka Deews, Arsenius,
Schi lihdsiba ta sibmejahs:
Schis wihrs gan Deewa wahrdu klausibas
Bet winnam tahdas zauras ausis,
Ka mahziba ne peekerrahs
Un itnefa ne isdohdahs.
Jre firdi daschi zaurumi,
Jo tu tur ne atraddisi
Neds tizzibas, neds mihlestibas,
Neds zerribas, neds pasemmibas;
Tur gan tas wahrds tabs dshwibas
Ne muhscham ne eefalnojahs. —

Neds tahla! diwi jahtmeeki
No falna tur jahj aulifli.

Als winneem gull us lepmu srgu.
 Smags zella maiſs, fa to us tirgu.
 Tas lobymanns wedd us pahrdohſchan.
 Schobs jahtneekus tu redn gan;
 Bet fa tee basnizā gribb jaht,
 Tur sawu dahrgu prez' eekraht,
 To tu ne effi dohmajis
 Ka labds warr buht tahds' negudris
 Jo schauree wahrti ne eelaisch
 Nedſ srgu, nedſ to zetta maiſ.
 Tad runnaja tee diwi ta:
 Kad ja-atstahj ta mantina,
 Tad basnizā ne gribbam kluht,
 Bet labbak muhscham ahra buht.
 Un aulifku tee jahtje nohſt,
 Ka srgu pafkawabin bij poht.
 Als scheem tu redſej wehl dauds,
 Kas wedd us ratteem leelu lauds,
 Ar maises fulli kabjineekus,
 Schee wiffi fahro fwehtus preekus
 Sew mekleht Deewa nammia
 Un ebſt no manna galdira.
 Bet kad teem teize: Nohſt ta mania,
 Tad basniza teem itt neganta.

Tas leelaſ pulks eekſch pafauſes,
 Deewa falta, ta irr peekrahpees;
 Tam patihk pafauſ's buhſchana
 Un nepastahwiga gohdiba.
 Gohds, nauda, apgehrbs, feewa, draugs
 Un fmukkas mahjas, treknis laufs,
 Pehz tahdahm leetahm dſennabs ween
 Un ſuhdejabs zaur naht' un deen',
 Bet kad tabs libds nemt ne warr buht,
 Tad debbeſis tee ne gribb kluht.

Ta eet tam fwehtam wahedinam,
 Un tas tew fabv, Arſeniam.
 Bits grebk' us grehku krauj arweeni,
 Ne behdadams par teefas deenu,
 Bits naht vee mannim baffahm kabjahm,
 Bet fids veedere tam maitatajam,
 Irr pildita ar kabribahm
 Un nefwehtahm apnemſchanahm.

Wiffwairak winni meſle naudas
 Un gohdu, dſhres, meitu glandas,
 Tadeht ir mannim ne naht kluht,
 Ka winnus warru dſeedinah.
 Ta gahje man' eekſch pafauſes,
 Woi tewim labbak isdohſees?
 Lai kluht nu tawa ſipra bals,
 Pateen tewim buhs tahds gals,
 Ka tu gan kahdu dwehſeli
 No pohts nahtwes iſglabbi.
 Taws grehku pulks ta taws apklahts,
 Tu pats no mannim pafargahts,
 Kad beidoht fwehtia muhschibā
 Buhs besdeerigeem fohdiba.

Arſenius wairs ne furneja,
 Bij ruhpigs fwehtā mahzibā,
 Un glahbe daschu grehzieneku,
 Kas taggad bauda debbeſis preeku.

Ko bihſtees Deewa irr wiffur flaht!?

Deewa irr tur, fur swaigſnes plafchi
 Mirds — un faule ſtaiga braschi.
 Winfch irr, fur tas putninsch dſeed,
 Irr fur mafa puſſicht ſeed.
 Irr fur juhra ſchnahz un kauz,
 Tur, fur mirrejs kappā brauz.
 Tur, fur farra-lohdes lihſt,
 Un tee kalmi puſchu pliht.
 Deewa irr, fur tee meschi ſchnahz,
 Un tew' behdu wehtra krauz.
 Lai arr' tumſib' tew apklahtu,
 Ne bihſtees! — Taws Deewa irr flahtu!

G. J. S.

Brih w driſſeht.

No juhrmaſtas-gubernements augſtas valdichanahs pufſes: Oberlehrer G. Blaese, Jenſor, Zelgawā, tai 5. November 1856.